

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2018 m. kovo 21 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2018/0063 (COD)

7403/18
ADD 3

JAI 245
JUSTCIV 69
EF 85
EJUSTICE 18
ECOFIN 270
DRS 15
COMPET 176
EMPL 120
SOC 160
CODEC 427
IA 74

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinio sekretoriaus, kurio vardu pasirašo direktorius Jordi AYET PUIGARNAU
gavimo data:	2018 m. kovo 14 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI- MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	SWD(2018) 76 final Part 1/2
Dalykas:	KOMISIJS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS „POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA“. Neveiksnių paskolų antrinių rinkų plėtojimas šalinant nereikalingas kliūtis, trukdančias administruoti paskolas trečiosioms šalims ir perleisti paskolas (1 dalis iš 2) ir Pagreitintas neteisminis užstato realizavimas (2 dalis iš 2) pridedamas prie Pasiūlymo dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS dėl kredito administratorių, kredito pirkėjų ir užstato realizavimo

Delegacijoms pridedamas dokumentas SWD(2018) 76 final Part 1/2.

Pridedama: SWD(2018) 76 final Part 1/2

Briuselis, 2018 03 14
SWD(2018) 76 final

PART 1/2

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS

POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA

Neveiksnių paskolų antrinių rinkų plėtojimas šalinant nereikalingas kliūtis, trukdančias administruoti paskolas trečiosioms šalims ir perleisti paskolas (1 dalis iš 2)

ir

Pagreitintas neteisminis užstato realizavimas (2 dalis iš 2)

pridedamas prie

Pasiūlymo dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS

dėl kredito administratorių, kredito pirkėjų ir užstato realizavimo

{COM(2018) 135 final} - {SWD(2018) 75 final}

Santraukos lentelė
Neveiksmų paskolų antrinių rinkų plėtojimo šalinant nereikalingas kliūtis, trukdančias administruoti paskolas trečiosioms šalims ir perleisti paskolas, poveikio vertinimas
A. Būtinybė imtis veiksmų
Kodėl? Kokia problema sprendžiama?
Dėl finansų ir valstybės skolos krizių ir vėliau vykusio nuosmukio tam tikrose ES bankų sektoriaus dalyse padaugėjo neveiksmų paskolų. Išaugęs neveiksmų paskolų lygis daro poveikį finansiniam stabilumui, nes neigiamai veikia jų slegiamų įstaigų pelningumą ir galiausiai gyvybingumą, be to, dėl sumažėjusio bankų skolinimo daro įtaką ekonomikos augimui. Todėl neveiksmios paskolos daro neigiamą poveikį ir bankų sąjungos veikimui, ir kapitalo rinkų sąjungos kūrimui. „Veiksmų plane neveiksmų paskolų problemai Europoje spręsti“ įvairios institucijos raginamos imtis tinkamų priemonių, kuriomis Europoje būtų toliau sprendžiamos problemos, susijusios su dideliu neveiksmų paskolų kiekiu. Pagal vieną iš šio plano pagrindinių politikos kryptių siekiama plėtoti neveiksmų paskolų antrines rinkas ir gerinti jų veikimą, visų pirma pašalinti kliūtis neveiksmias paskolas perleisti iš bankų kitiems subjektams, taip pat supaprastinti ir suderinti paskolų administratoriams taikomus reikalavimus. Dėl riboto kitų įstaigų nei bankai dalyvavimo paklausa yra maža, konkurencija silpna, antrinėse rinkose siūlomos kainos žemos, o tai neskatina bankų parduoti neveiksmias paskolas. Konkretus veiksnys, neskatinantis neveiksmų paskolų investuotojų patekti į rinką, yra paskolų administratorių, kurie yra trečiosios šalys, trūkumas, nes dar visai neseniai jų praktiškai nebuvo daugelyje ES valstybių narių, be to, jie veikė susiskaidžiusiose rinkose.
Ko siekiama šia iniciatyva?
Valstybės narės trečiosioms šalims, įsigyjančioms neveiksmias paskolas iš bankų, taiko labai skirtingas taisykles, taip pat paskolų administravimo paslaugų teikimo taisykles, ribojančias tiek nevaržomą neveiksmų paskolų srautą, tiek investavimo galimybes trečiųjų valstybių investuotojams. Bendrasis tikslas – skatinti neveiksmų paskolų paklausą sukuriant didesnę investuotojų bazę sumažinus kliūtis patekti į rinką, taigi ir didesnę investuotojų konkurenciją. Sudarius palankias sąlygas paskolų administratoriams plėsti veiklą į kitas šalis, jie įgytų galimybę pasinaudoti masto ekonomija, konkuruoti dėl tarpvalstybinio verslo ir teikti paslaugas mažesnėmis kainomis neveiksmų paskolų investuotojams, kurie nėra bankai. Aktyvesnis trečiųjų valstybių įmonių dalyvavimas padidintų išaugusios neveiksmų paskolų kainų ir paskolų administravimo mokesčių konkurencijos poveikį. Kartu būtina užtikrinti, kad perleidus kreditą iš banko ne bankui nepasikeistų skolininko teisės.
Kokia būtų papildoma ES lygmens veiksmų nauda?
Netaikant priemonių ES lygmeniu, neveiksmų paskolų ir paskolų administratorių nacionalinės rinkos išliks susiskaidžiusios ir nepakankamai išvystytos. Nors bendrosios rinkos sistema nepanaikintų viso susiskaidymo, ES priemonėmis būtų skatinama tiek investuotojų, tiek paskolų administratorių tarpvalstybinės veiklos plėtra, siekiant sukurti bendrą visų ES valstybių narių investuotojų bazę. Papildoma ES lygmens veiksmų nauda – valstybės narės skatinamos aktyviau mažinti reguliavimo kliūtis patekti į rinką, nors nekoordinuotos nacionalinio lygmens politikos priemonės padidintų esamą rinkos susiskaidymą.

B. Sprendimai
Kokios su teisėkūra susijusios ir nesusijusios politikos galimybės apsvarstytos? Ar viena iš politikos galimybių pasirinkta kaip tinkamiausia? Kodėl?
Nustačius neprivalomų bendrųjų principų rinkinį, kuriuo būtų siekiama šalinti didžiausias kliūtis patekti į rinką tose šalyse, kuriose susikaupė daug neveiksmų paskolų, būtų galima sumažinti apribojimus, trukdančius perleisti neveiksmias paskolas ir administruoti paskolas valstybėse narėse, kurioms to labiausiai reikia, tačiau bendroji rinka nebūtų sukurta. Direktyva, pagal kurią būtų leidžiama taikyti paso mechanizmą, galėtų padidinti neveiksmų paskolų investuotojų bazę ir konkurenciją paskolų administravimo rinkose, kartu leidžiant valstybėms narėms ir toliau reglamentuoti nacionalinius ypatumus. Reglamentas, kuriuo būtų nustatomas bendras taisyklių sąvadas, pagal kurį leidžiama taikyti paso mechanizmą ir kuris apima investuotojams bei paskolų administratoriams taikomas patekimo į rinką ir elgesio taisykles, būtų tinkamiausias variantas siekiant greitai išplėsti neveiksmų

paskolų investuotojų bazę ir Europos Sąjungoje, ypač kai kuriose jos valstybėse narėse, sumažinti didelį neveiksnių paskolų kiekį. Bendras taisyklių sąvadas padėtų pasiekti artimiausią bendrajai rinkai rezultatą, bet jį taikant patekimas į rinką galėtų pabrangti tose valstybėse narėse, kuriose patekimas į rinką jau yra paprastas, be to, jis turėtų būti suformuluotas taip, kad būtų kuo labiau sumažintos papildomos kliūtys. Tinkamiausia galimybė – privaloma teisinė priemonė, pagal kurią būtų suderintos pirkėjų ir paskolų administratorių patekimo į rinką ir elgesio taisyklės. Ar tai turėtų būti reglamentas, ar direktyva, priklausys nuo politikos prioritetų ir to, ar pirmenybė teikiama veiksmingiausiai priemonei, ar priemonei, pagal kurią numatoma daugiau veiksmų laisvės valstybėms narėms.

Kas kuriai galimybei pritaria?

Nors didžioji dauguma atsakymų į viešas konsultacijas patvirtina, kad dabartinis Europos Sąjungos neveiksnių paskolų antrinių rinkų dydis, likvidumas ir struktūra trukdo valdyti ir pertvarkyti neveiksnius paskolas ES, ir dauguma palaiko ES neveiksnių paskolų investuotojų sistemą, mažumos dalis yra reikšminga (beveik trečdalis). Didelė dauguma pritaria ES paskolų administratorių sistemai. Tik nedidelė dalis tam prieštarauja arba susilaiko. Beveik visi respondentai, palaikantys ES paskolų administratorių sistemą, pasisako už tai, kad ji apimtų licencijų išdavimo tvarką, ir maždaug pusė jų siūlo, kad pagal šią sistemą būtų reglamentuojama jų priežiūra. Kai kurie palaiko priemones, leisiančias gauti prieigą prie duomenų ir padidinti duomenų skaidrumą.

C. Tinkamiausios galimybės poveikis

Kokie būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) pranašumai?

Taikant visas galimybes sumažėtų neveiksnių paskolų investuotojams ir paskolų administratoriams tenkančios patekimo į rinką sąnaudos, o neveiksnių paskolų investuotojai būtų paskatinti plėsti veiklą nepakankamai išplėtotuose ES rinkos segmentuose. Jeigu jas taikant neveiksnių paskolų investuotojai ir paskolų administratoriai galės veikti visoje ES, konkurencija stiprės, todėl padidės su neveiksniomis paskolomis susijusios kainos, o paskolų administravimo sąnaudos sumažės. Paskolų administratoriai galės naudotis masto ekonomija bendrojoje rinkoje. Kiekybinis vertinimas gali būti atliekamas tik dedant visas įmanomas pastangas naudojant nepakankamus duomenis ir metodiką, kurios kiekvienas etapas gali būti ginčijamas. Jis rodo, kad bus didelis poveikis neveiksnių paskolų pardavimo apimčiai, t. y. ji visos ES mastu galėtų išaugti nuo dabartinių maždaug 100 mlrd. EUR per metus iki maždaug 103–115 mlrd. EUR po vieno metų, priklausomai nuo taikomų politikos priemonių. Priemonės galėtų sumažinti rodiklius kai kuriose valstybėse narėse maždaug pusę procentinio punkto. Kadangi skirtingos politikos galimybės yra susijusios su nedaugeliu subjektų (t. y. parduodančiu banku, potencialiu pirkėju, paskolos administratoriumi ir galutiniu skolininku), pagrindinis poveikis taip pat bus daromas šiems suinteresuotiesiems subjektams.

Kokios būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) įgyvendinimo išlaidos?

Dėl reikalaujamo įstatymų pakeitimo ir jų įgyvendinimo prireiks vienkartinį ES ir nacionalinio lygmens išlaidų. Kai kuriose valstybėse narėse gali išaugti neveiksnių paskolų investuotojų ir (arba) paskolų administratorių veiklos leidimų išdavimo ir licencijavimo paklausa, o tai reikštų didesnes administracines išlaidas, nebent už licencijavimo procesą imamas mokestis visiškai padengtų šias išlaidas. Dėl duomenų trūkumo ir pateiktų prieštarų pastabų apie turimus duomenis įvertinti išlaidų neįmanoma. Tiesioginis poveikis aplinkai nenumatomas.

Koks bus poveikis verslui, MVĮ ir labai mažoms įmonėms?

Mažesnieji neveiksnių paskolų investuotojai ir paskolų administravimo įmonės gautų neproporcingai daug naudos, nes jų teisės aktų reikalavimų laikymosi išlaidos, palyginti su jų bendromis išlaidomis, santykinai sumažės daug labiau. Poveikis labai įsiskolinusioms MVĮ priklausys nuo atskirų paskolų administratorių elgsenos. Priklausomai nuo konkretaus veiklos vykdytojo, paskolų administratoriai gali joms padėti pasiekti tinkamesnį paskolų grąžinimo profilį labiau nei bankai, tačiau jie taip pat gali griežčiau nei bankai taikyti galiojančias skolininko teises. Apskritai, geresnės sąlygos bankams pašalinti neveiksnius paskolas iš savo balansų parduodant paskolas turėtų būti palankios visam MVĮ sektoriui, nes taip bankai turės daugiau galimybių daugiau skolinti perspektyvioms įmonėms.

Ar tai turės didelį poveikį nacionaliniams biudžetams ir administravimo subjektams?

Didelis poveikis nacionaliniams biudžetams ir administravimo subjektams nenumatomas. Planuojamas reikalavimų laikymosi išlaidų sumažėjimas galėtų palengvinti viešajam sektoriui tenkančią administracinę naštą.

Ar bus dar koks nors didelis poveikis?

Nors neveiksnią paskolą perleidus iš banko nebankiniam investuotojui galutinio skolininko ir kreditoriaus teisiniai santykiai nesikeičia, akivaizdi viešų konsultacijų respondentų dauguma mano, kad dėl kredito paslaugų teikėjų (trečiųjų šalių) dalyvavimo bus sudėtinga užtikrinti galiojančias skolininkų apsaugos teises. Kadangi kai kurios valstybės narės, siekdamos apsaugoti kredito santykių turinčius vartotojus, šiuo metu taiko taisykles paskolų administratoriams, į ES sistemą skolininko teisių apsaugos priemones taip pat būtų naudinga įtraukti.

D. Tolesni veiksmai

Kada politika bus persvarstoma?

Komisija turi parengti šios iniciatyvos rezultatų ir poveikio stebėsenos programą. Stebėsenos programoje turi būti nustatytos duomenų ir kitų būtinų įrodymų rinkimo priemonės. Praėjus penkeriems metams po įsigaliojimo, Komisija, remdamasi surinktais atitinkamais duomenimis ir rodikliais, turi atlikti šios iniciatyvos vertinimą.